

บันทึก

เรื่อง การขยายเวลาชำระคืนเงินกู้ในประเทศ (Roschedule)

กระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๐๗/๖๐๐๐๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงการคลังได้ดำเนินการกู้เงินภายในประเทศโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณในแต่ละปี โดยการออกตราสารชนิดต่างๆ คือ พันธบัตร ตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วเงินคลัง ทั้งนี้ ภายในขอบเขตของอำนาจตามกฎหมายที่กำหนดไว้ คือ มาตรา ๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จากการดำเนินการตามแนวดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่า ภาระหนี้เงินกู้ของรัฐบาลได้มาทับถมรวมตัวกันในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นจำนวนสูงมากและสูงขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๙ ถึงประมาณ ๑๙,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นอย่างมาก กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้ร่วมกันหารือเพื่อหาวิธีการลดภาระหนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงส่วนหนึ่งและพิจารณาเห็นว่า วิธีการหนึ่งที่น่าจะกระทำได้คือการขยายเวลาชำระคืนเงินกู้ของพันธบัตรรัฐบาล (Roschedule) ทำให้ภาระหนี้เงินกู้ส่วนหนึ่งยืดไปตกในปีต่อไปจากปีที่ตั้งกำหนดไถ่ถอนหรือกำหนดชำระเดิม โดยไม่นับเป็นวงเงินกู้ของในปีที่ขยายอายุของตราสาร ซึ่งวิธีการนี้ยังมิได้มีการปฏิบัติมาก่อนและมีความจำเป็นต้องพิจารณาว่า จะมีปัญหาทางด้านกฎหมายเพียงใด กระทรวงการคลังจึงขอหารือว่า

๑. การขยายเวลาชำระคืนเงินกู้ของพันธบัตรรัฐบาล (Reschedule) สามารถกระทำหรือไม่ เพียงใด และมีวิธีการอย่างไร
๒. เมื่อขยายเวลาออกไปแล้ว การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขบางประการเช่น อายุของพันธบัตรและอัตราดอกเบี้ยจะกระทำได้หรือไม่ เพียงใด และ
๓. การดำเนินการตามข้อ ๑. และ ๒. จะถือเป็นการกู้ใหม่หรือไม่ และจะนับเป็นวงเงินกู้ตามกฎหมายในปีงบประมาณที่ดำเนินการหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ชี้แจงว่า การขยายระยะเวลาของพันธบัตรรัฐบาลรวมถึงตั๋วสัญญาใช้เงินจะกระทำเฉพาะรายที่ยินยอมให้ขยายระยะเวลาเท่านั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่มีอยู่ในพันธบัตรหรือตั๋วสัญญาใช้เงิน ไม่ว่าจะเป็นการขยายระยะเวลาหรือเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย ย่อมกระทำได้ในเมื่อเจ้าหนี้ตกลงยินยอม และไม่ถือเป็นการกู้ใหม่เพราะหนี้เก่ายังไม่มี การชำระ ส่วนวิธีการขยายระยะเวลาและเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย (ถ้ามี) จะทำโดยแก้ไขตราสารเดิมหรือออกตราสารใหม่เพื่อเปลี่ยนกับตราสารเดิมก็ได้ แต่กระทรวงการคลังจะต้องออก

ประกาศเพื่อแก้ไขระยะเวลากู้และอัตราดอกเบี้ย (ถ้ามี) ตามมาตรา ๙ ทวิ^๑ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่
๔) พ.ศ. ๒๕๑๗

(ลงชื่อ) อมร จันทสมบุรณ์
(นายอมร จันทสมบุรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ธันวาคม ๒๕๒๘

^๑ มาตรา ๙ ทวิ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมใช้บังคับแล้ว หรือเมื่อมีกรณีที่ต้องใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วง
แล้วไปพลางก่อนตามมาตรา ๑๖ ถ้ารายจ่ายสูงกว่ารายได้ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินได้ตามความ
จำเป็น แต่กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม การกู้เงินตามมาตรานี้ในปีหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกิน

(๑) ร้อยละยี่สิบของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่าย
เพิ่มเติม หรือของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วมา แล้วแต่กรณี กับอีก

(๒) ร้อยละแปดสิบของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนต้นเงินกู้
การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง จะใช้วิธีออกตั๋วเงินคลัง พันธบัตรตราสารอื่นหรือทำสัญญา
ก็ได้

การออกตั๋วเงินคลังให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยตั๋วเงินคลัง แต่การออกพันธบัตรหรือ
ตราสารอื่น หรือการทำสัญญาต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

การออกพันธบัตรหรือตราสารอื่น ให้กระทรวงการคลังประกาศจำนวนเงินที่จะกู้ อัตรา
ดอกเบี้ย ระยะเวลา กู้ เงื่อนไขและวิธีการต่าง ๆ ในการออกพันธบัตรหรือตราสารนั้น

ในกรณีทำสัญญา ให้กระทรวงการคลังประกาศจำนวนเงินที่ได้กู้ ผู้ให้กู้ อัตราดอกเบี้ย
ระยะเวลา กู้ และสาระสำคัญอื่น ๆ ในสัญญากู้นั้น

ประกาศกระทรวงการคลังตามความในวรรคสี่ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา